

Sygnatura akt VI U 545/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Korzeń

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Kopala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 grudnia 2015 roku

sprawy z odwołania J. M.

od decyzji z dnia 8 czerwca 2015 roku znak (...) -1/25

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o odsetki

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 8 czerwca 2015 roku znak (...) -1/25 w ten sposób, że przyznaje J. M. odsetki w kwocie 381,84zł (trzysta osiemdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt cztery grosze).

VI U 545/15 UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8.06.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił J. M. prawa do odsetek.

Ubezpieczona złożyła odwołanie od tej decyzji. Wniosła o jej zmianę i przyznanie odsetek.

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. M. urodziła się (...) na S.. W (...) wróciła do Polski. Pobierała rentę do sierpnia 2013 roku. (bezsporne)

27.05. 2014 r. J. M. złożyła wniosek o przyznanie dodatku kombatanckiego, dodatku kompensacyjnego i ryczałtu energetycznego od 1.09.2013 r.

Do wniosku dołączyła oświadczenie o nieosiąganiu jakichkolwiek dochodów, zaświadczenie (...) (...) o tym, że była osobą represjonowaną.

20 czerwca 2014 r. pozwany wydał decyzję o przesunięciu terminu rozpoznania wniosku do czasu otrzymania z sądu akt związanych z odwołaniem od decyzji z 20.08.2013 r. W tym samym dniu pozwany zwrócił się do Sadu Okręgowego o wypożyczenie akt. Decyzją z 8.06.2015 r. pozwany przyznał ubezpieczonej dodatek kombatancki, dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny od 1.05.2014 r. Zaskarżoną odmówił przyznania odsetek.

dowód: wniosek k. 1-2, oświadczenie k. 3, zaświadczenie k. 4-7, decyzja k. 7, wniosek pozwanego k.8, decyzje k. 18,19 t. II akt pozwanego

Odsetki ustawowe od niewypłaconych w terminie świadczenia rentowego za okres od 27.06.2014 r. do 15.06.2015 r. wyniosły 381,84 zł.

dowód: wyliczenia pozwanego k. 20

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U.2014.1206) kombatantami są osoby, które brały udział w wojnach, działaniach zbrojnych i powstaniach narodowych, wchodząc w skład formacji wojskowych lub organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 20¹ ust. 1 ustawy kombatantom i innym osobom uprawnionym, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) nie posiadają prawa do żadnych świadczeń rentowych lub emerytalnych ani prawa do uposażenia w stanie spoczynku albo uposażenia rodzinnego,
- 2) nie osiągają dochodów z tytułu pracy, pozarolniczej działalności gospodarczej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu lub z tytułu rolniczej działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu rolników,
- 3) osiągnęły wiek 55 lat kobiety i 60 lat mężczyźni,

przysługuje świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego, o którym mowa w art. 15 ust. 1. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu osobom, o których mowa w ust. 1, przysługują także uprawnienia określone w art. 20 ust. 2(dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny).

Rada Ministrów określiła w rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 marca 1997 r. tryb postępowania przy przyznawaniu, wypłacaniu oraz finansowaniu niektórych świadczeń kombatantom i innym osobom uprawnionym (Dz.U.1997.21.109). Zgodnie z jego

§ 2. 2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy,
- 2) datę urodzenia,
- 3) adres zamieszkania,
- 4) numer ewidencyjny PESEL,
- 5) wskazanie adresu lub konta bankowego, na które ma być doręczana lub dokonywana wypłata świadczenia,
- 6) oświadczenie o niepobieraniu z innego organu emerytalno-rentowego lub z innego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
  - a) emerytury lub renty,
  - b) świadczenia wypłacanego w wysokości dodatku kombatanckiego, dodatku kompensacyjnego oraz ryczałtu energetycznego,
  - c) świadczenia pieniężnego przysługującego na podstawie odrębnych przepisów z tytułu pracy przymusowej lub innych represji,

7) oświadczenie o nieosiąganiu dochodów z tytułu pracy, pozarolniczej działalności gospodarczej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu lub z tytułu rolniczej działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu rolników.

3. Do wniosku należy dołączyć decyzję o przyznaniu przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych uprawnień określonych w ustawie.

Zgodnie z art.17 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach do ustalania wysokości świadczeń, o których mowa w art. 15 i art. 16, oraz w innych sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.748). Zgodnie z art. 118 ust. 1 organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

W sprawie wymagało ustalenia, czy opóźnienie przyznania ubezpieczonej prawa do świadczeń nastąpiła wskutek błędu organu rentowego, co stosownie do treści art. 85 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U.2015.121; dalej jako ustawa) powodowałoby obowiązek zapłaty odsetek oraz ustalenie daty początkowej oraz końcowej jego powstania. Zgodnie z powołanym artykułem jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust.1 ustawy określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej prawa do świadczenia mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (wyrok SN z 9 marca 2001 r. II UKN 402/00 OSNAPiUS 2002 nr 20 poz.501). Odsetki nie przysługują w przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub podwyższeniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Za błąd pozwanego musi zostać uznany błąd lekarza orzecznika ZUS, Komisji Lekarskiej, którzy przez błędne określenie stanu zdrowia ubezpieczonego spowodowali wydanie decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania świadczenia i naruszającej w ten sposób przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do renty. Dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie tego naruszenia przez pozwanego prawomocnym wyrokiem zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia (wyrok SN z 7 października 2004r., II UK 485/03 OSNP 2005/10/147).

Wszystkie oświadczenia i dokumenty, o których mowa w § 2. 2 powyższego rozporządzenia ubezpieczona złożyła wraz z wnioskiem. Tym samym zupełnie niecelowym było oczekiwanie na zwrot akt innego postępowania z sądu. Zresztą nawet jednokrotne zwrócenie się o wypożyczenie akt, zamiast sporządzenia odpisów z akt, nie może zostać uznane za wystarczające do uznania, iż opóźnienie nie było zawinione przez pozwanego. Przesunięcie terminu rozpoznania sprawy nastąpiło z naruszeniem art. 36 § 1 KPA - bez wskazania terminu załatwienia sprawy.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. w sprawie P 11/07 „w sytuacji kiedy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy) termin z art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.”

Ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było zdaniem Sądu złożenie wniosku z dokumentami. Mając zatem na uwadze wskazany w art. 118 ustawy emerytalnej 30 dniowy termin, organ rentowy pozostawał w opóźnieniu z jego upływem do czasu wypłaty świadczeń. Z prawidłowego i nie kwestionowanego przez ubezpieczoną wyczenia matematycznego organu rentowego wynika, że ubezpieczonej należą się odsetki w wysokości 381,84 zł.

Ustaień w sprawie sąd dokonał na podstawie dokumentów w aktach ZUS, uznając je za wiarygodne.

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonej 381,84 zł odsetek.

SSO Tomasz Korzeń